

Gazet'a esce de 2 ori: Mer-
curea si Dumineca, F6ia,
candn concedu ajutoriele. —
Pretiuu: pe 1 anu 10 fl
pe 1/4 3 fl. v. a. Tieri e-
sterne 16 fl. v. a. pe unu anu
s6u 3 galbini mon. sunat6ria.

GAZETA'

TRANSILVANIEI.

Se prenumera la postele c.
r., si pe la DD. correspon-
denti. — Pentru serie 6 cr.
Tacs'a timbrala a 30 cr. de
fiacare publicare

MONARCHIA AUSTRIACA.

Transilvania'a.

Nr. 6998/1866.

Publicatiune.

Esamenulu de statu pentru economi silva-
nali de sene statatori precum si pentru perso-
nalulu auxiliare tehnicu si pentru celu scutitoriu
silvanale, se va tien6 pre anulu acest'a in 5
Novembre la Clusiu.

Ac6st'a se aduce la cunosointi'a publica cu
acea observare, omca petitiunile bine instruate
spre scopulu emiterei la acestu esamenu de
statu, au de a se inainta celu multu pana in
finea lui Augustu a. e. acestui guvernulu regiu,
pre calea oficielor antiste. —

Clusiu in 15 Martiu 1866.

Dela Guvernulu Regiu
transilvanu.

Deputatii sasesci din Transilvania'a

potu petrece mai multu in diet'a Ungariei?*)

Sub ac6sta titulu esise in 26 Sept. 1848
unu conclusu din sinulu unei adunari generale
a burgarilor (cetatenilor) din Sibiu. Acelu
conclusu s6u hotarire, punenduse in tipariu, se
tramise pre la t6te tienuturile si comunele lo-
cuite de sasi s6u si locuite amestecatu. Prin-
cipalulu scopu alu acelui actu este a provoca
si indupleca pe toti deputatii sasesci, c6 ei se
paras6ca nesmintitu diet'a din Pest'a, dela care
si pana atunci deputatii scaunelor Sibiu,
Nooriculu si Mediasiu o parasiseru. Te-
meiurile enumerate pentru ajungerea susu atin-
sului scopu sunt cu atatu mai interesante, ou
catu aceleasi in parte mare sunt formulate asia,
in catu ele semana f6rte multu cu petitiunile,
representatiunile si protestele sasiloru esite la
lumina de patru ani inc6ce; numai unele sunt
sc6se din impregiurarile predominant6re inuiate
cu 18 ani. Presupunendu noi, ca multi dintre
cititori voru fi avendu la mana actulu despre
carele ne este aici vorb'a impreuna cu altele
mai multe din acelu timpu formulate totu in
acestu intielesu, nu ne mai luamu osten6'a de
a'lu traduce si impartasi aici intregu, ci vomu
sc6te din elu pentru cei carii nu 'lu cunoscu,
numai cateva pasage esentiale, care sunt cumca:

„Decursulu desbateriloru dietei ungurenesci
in Pest'a a luat u direptiune f6rte trista pen-
tru natiunea sasescu. — Iubirea de dreptate si
simtiementele fratiesci ale maghiariloru se arata
numai in vorbe desierte. — Sasiu au priimitu
uniunea numai pre lunga conditiuni, fara care
ei nu voiesou a sci nimicu despre uniune.

Ac6stea conditiuni nicidecum nu s'au re-
spectatu. — Diet'a ungurenesca a despoiatu pe
natiunea sas6ca de unulu din cele mai pretio6se
drepturi, adica de dreptulu liberei ale-
geri a functionariloru sei publici
primari (Oberbeamte), 6ra acestu dreptu
l'au rapitu diet'a in modu despoticu si prin in-
sielatiune calcandu in pitio6re chiaru forme
prescrise de regulamentulu s6u ordineu dietala,
neaflanduse de facia nici macar numerulu mem-
briloru statoritu prin lege, pentruc6 hotarirea
dietei se p6ta av6 val6re; care proteste ale
deputatiloru sasesci ridicate in contra ace-
storu nelegiuri au fostu respinse prin unu stri-
gatu si trasitoru alu presiedintelui si alu
adunariu.

Alegerea libera a functionariloru este, —
se dice mai departe — fundamentulu libertatii

*) „K6nnen die s6chsischen Deputirten aus Sieben-
b6rgen noch l6nger im ungrischen Reichstage sitzen?“

si autonomiei n6stre natiunale. Diet'a ungu-
r6na rapindune acestu dreptu prin sila, a pusu
secura la radecin'a natiunalitatii n6stre si
'ia taiatu arteriile de vi6tia ale vietii n6stre co-
munale. — Dela o dieta c6 aceea sasiu nu mai
au ce astepta. Aceeasi p6rcede a lucra spre
perirea loru.

Dela nefericitulu 30 Maiu, care f6 diu'a fa-
tala, in care se prochiama uniunea, sasiu mai a-
vura adesea ocaziuni de a6 oun6sce direp-
tiunea inemica a dietei ungurene in contra
ecsisintiei monarchiei austriace, care
inse acum se adeveri prin fapte complinite, ce
nu se mai potu nega. — Ei, dara natiunea sa-
s6ca isi afla securitatea ecsisintiei sale si man-
tuinti'a sa numai in legamentea tare a intre-
gului imperiu austriacu. T6ta ecsisinti'a, pro-
speritatea si fericirea este cladita numai pe
sanctiunea pragmatica. Ci diet'a un-
gur6na trece departe preste lini'a sanctiunii prag-
matice. (Aici se enumera cateva fapte de ale
disei dietei, din care se adeverea pe deplinu, ca
in aceeasi trecuse preste numita sanctiune s6u
contractu de statu alu tieriloru acestei
monarchii). Diet'a ungur6na numi pe deputatii
sasi, carii o au parasitu, desertori si trada-
tori; inse adunarea burgariloru din Sibiu pro-
voc6 si pe ceilalti, c6 tocma pentru aceea si cu
atatu mai vertosu se se re'nt6rca in patri'a
loru. —

Et haec meminisse juvabit. —

Catra onorabila Redactiune a „Gazetei Tran-
silvaniei“

Domnule Redactoru!

In Nr. 14 alu Gazetei dv. din 3 Martiu s6u
19 Februaru 1866 cetii si unu articulu anonimu
cu dat'a Satulungu 2 Martiu atingatoriu de ale-
gera judelui comunale de acolo, care articulu
unilateralu si nebasatu pe nici unu adeveru a-
runca si asupr'ami c6 inspectoru localu si pre-
siedinte alu comisiiu de alegere o umbra de
partinire spre reusirea lui Voicu Rosculetiu la
postulu de antiste comunale. —

Eu credu, ca totu omulu este moralice oble-
gatu, a si apera ori-si-in ce catu on6rea sa,
o6 singurulu tesauru morale alu seu; astafeliu
si eu, vedindumi prin acelu articulu fabulosu
on6rea in catusi atacata in publicu nu me potu
retin6, de-a aduce la cunosointi'a onoratului pu-
blicu lectore adeveratulu cursu alu alegerii ces-
tinate in tipulu urmatoriu:

Cu ocaziunea restauratiuniloru din an. 1861
s'a restauratu si comun'a Satulungu alegundusi
40 de membri ai comunitatii, si adeca, doud'eci
de natiunalitatea maghiara si doud'eci de cea
romana, decidendu, c6 totu la 2 ani se fia an-
tistele comunale de natiunea romana, 6ra orato-
rele comunitatii de cea maghiara, si 6ra si in 2 ani
viitori antistele de natiunea maghiara, si orato-
rele de cea romana. Espirandu cu ultim'a De-
cembre period'a antistelui comunale Pap Gy6rgy
J6nos, astafeliu pe bas'a conclusului comunitatii
din an. 1861 de sine urm6, o6 pe acesti doi
ani urmatori se se al6ga antiste romanu si ora-
tore maghiaru; deci dar' eu cercui in 22/10 Ia-
nuariu 1866 alegerea de antiste, candidandu con-
formu punctelor regulative pe juratii comunali:
Bucuru Stanu Gaetanu, Georgiu Petcu sasu si
pe Jaharia Parvu (c6 locutenente de oratore);
pretendindu inse partita maiora a adunantiei
si candidarea lui Voicu Rosculetiu, 6r' alta par-
te minoru protestandu in contr'a aceluia eu ne
abatendume dela dreptulu meu de candidatura,
majoritatea au protestatu in contra acestui pasu
alu meu rezervandusi dreptulu unei representa-
tiuni catra incl. magistratu, care a si urmatu;
din care cauza neputendu eu eleptu alegerea,
amu denumitu pe Bucuru Stan Gaitan, c6 jura-

tulu senior de locoteninte de jude pene la mai
inalta decidere magistratuala. —

In urma ac6steia inclitulu magistratu a de-
cisu asupra ac6stei cestiuni prin conclusulu din
21/9 Febr. Nr. 1665/1866, c6 spre liniscirea
partitiloru si incungiurarea conflictelor de asta
data se nu candidesu pe nimenea, ci comunita-
tea se si al6ga din sinulu seu jude romanu pe
cine va voi, dandumise totudeodata instructiune
a intreprinde alegerea fara amanare, in urm'a
carui mandatu am si intreprinsu in 25 Febr.
1866 alegerea prin votisare seoreta culegendu
voturile in urna; si primindu in modulu acest'a
Voicu Rosculetiu 21 de voturi, dintre 31 pre-
senti l'am juratu de jude.

Ac6st'a este adevेरulu lucrului! si de aici
binevoiesca dar' onorabilulu publicu a judec6,
ce influentia am aretatu prin acestu actu in fa-
v6rea antistelui Voicu Rosculetiu si a d6 auto-
rului articuluu cestiunatu meritatulu „Testi-
moniu de Mintiu nosu.“

Brasiovu in 31/19 Martiu 1866

Joachim P6ncz6l,
senatoru si inspectoru.

Blasiu 23 Martiu 1866.

Unu ce curiosu!

E batutoriu la ochi si pentru totu pricepu-
torulu ore cum curiosu ceea ce a vedintu si
vede petrecunduse in patri'a n6stra preste totu
cu ocaziunea alegeriloru dietali presente pentru
diet'a din Pest'a. — De t6te partile se facu
descoperirile despre casuri parte demne de com-
patimitu, parte ridicolose; la totu casulu inse
de acelea cari in interesulu fericirii fratiesci a
natiuniloru patriotice, 6ra bene se nu se fi mai
templatu. — Intr'aceea inse din partemi ne a-
vendu de scopu o adumbrire generale a celoru
intemperate cu ocaziunea alegeriloru dietali in
patri'a n6stra, si amesuratu scopulu meu in-
destulindume cu cele atinse, me intorcu la con-
templarea si dejudecarea alegeriloru dietali in-
temperate in comitatulu Albei inferiori, unde inca
nu lipsese curiosulu. Si in adeveru cui se nu
vina batutoriu la ochi? — candu in ambe cercu-
rile de alegere la Vingardu si Aiudu, in decur-
sulu alegeriloru, din faci'a si cuvintele maghia-
riloru nu potea omulu se cul6ga de catu dis-
gustu si ura nepusa facia cu candidatii romani,
la cari din parte-mi, si cu altii amu fostu mar-
tori oculati, pre candu romanii se port6 cu to-
tulu indiferenti facia cu candidatii maghiari, si
numai de amfibietatea D. candidatu B. se cam
necagiea. In corespondintiele scrise si tiparite
nu poti culege alta, de catu recriminari versate
nemidilocitu asupra candidatiloru romani Acse-
ntu Severu si Simione Balintu si midilooitu asupra
romaniloru. — Sunt demne de despretiuitu de-
nunciarile despre portarea romaniloru cu oca-
ziunea alegeriloru mai alesu la Vingardu, si e
naiva sollicitatiunea indreptata catra veneratulu
capitulu metropolitanu din Blasiu pentru voti-
sarea pre candidatulu romanu Ioane Acse-
ntu, dimpreuna cu unu feliu de amelintiare, ce a-
dauge corespondintele lui „Kol. K6zl6ny“ din
cottulu Albei inferiori in Nr. 32. — De legyen!
k6vesse a romanu Intellegintia etc.*).

*) Adeca ce? Au nu lucra romanii dupa lege, in
poterea dreptului seu politicu natiunale coegal? Spu-
nane „K. K.“, ca cum ar vr6 DDIloru se lucraru noi,
pentruc6 se potemu indupleca pe fratii maghiari a nu
ne mai ignora c6 natiune politica perfectu egala? Si
fia securi, ca vomu sufla cu totii intr'unu cornu. Dar'
a pofti se ve facemu si acum matanii, vendindune drep-
turile natiunali nesati6sei tendintie de pred6mnire si
desnatiunalisare, cum o facu renegatii si maghiaronii,
c6 celi din Nr. 38 alu lui „K. K.“ dela Turd'a cu c6 r-
nele cele delicate, d6ca c6rnele se potu apropia de de-

Aceste si alte asemenea vedindule omulu priceputoriu se mira si trebuie se se mire de nematuritatea politica (ori se o dicem malitia?) a fratiloru maghiari resp. din cottulu Albei inf., — a individiloru unei natiuni, carea in patria si aróga dreptulu egemonisticu preste tóte celelalte natiuni, precandu in lume striga in gur'a mare, ca in iubirea de libertate si in viati'a parlamentare rivaliséa cu natiunea englesá! — E naturalu lucru, cá cineva se aiba spre unu cutare individu o simpathia si o atragere, éra spre altulu o ura si o reimpingere, si acésta din instinctulu naturalu seu din ceva incidentu, dá e lucru copilarescu a purcede in afacerile publice si mai alesu politice din indemnulu acesta instinctuale, lasandu de una parte judecata mentiei, si e chiaru ridiculosu, candu ur'a si purcederea dintr'ens'a se manifestéa si cu cuvinte si fapte in faci'a lumii! — Recriminatiunile asupra candidatiloru romani din cottulu Albei inf., versate prin diurnalistic'a maghiara si aru poté avé locu atunci, candu candidatii aceia s'aru fi desemnatu de prefecti si tribuni din partea romaniloru, candu apoi pentru portarea prea aspra seau prea neglignenta siaru poté capatá votu de neincredere; cá ablegati dietali, inse pentru ce se nu póta fi DD. Ioane Aosențe si Simione Balintu cá si Kemény István si altii multi romani si maghiari? Au dóra se se eschida, pentru ca au luat parte la revolutiune si dupa impregiarari au fostu si conducatori si acolo s'au portatu dupa cum leau demandatu mai marii si strimtoratu impregiarile?*) — In scurtu pentru ca siau implinitu datorinti'a contra tronul, patria si natiunea s'a?! — Déca e asia! Atunci ce e? barbatii maghiari nu au facutu asia, au eli nu s'au luptatu pana la mórté?!

Din parte-mi 'ti credu, ca totu omulu priceputoriu nu póte vedé alta diferentia intre barbatii ungariloru si ai romaniloru insemnati din an. 1848, de catu aceea, ca romanii s'au luptatu pentru tronul si natiune, pre candu maghiarii siau radicați pre steagu numai supremati'a maghiara cu ori si ce pretiu. Si — nu vedu alta diferentia, de catu acea ca barbatii maghiari din 1848 au condusu spre marele scopu ómeni mai nadragosi, mai benisioru armati mai priceputi si de comunu si mai bene chraniti, pre candu barbatii romani aveau chiamarea nefavoritória de a sustiené ataculu cu ómeni imbracati in sumanu si ciorcei de comuna mai

licatetia? o poita cá acésta ar insemna mai multu decatu perfidia; ar insemná tabula rasa de cugetu amicalu, ca amiciti'a numai intre egali póte susta, cum disesera scitii contra Alecsandru celu mare. Nu e asia? Apoi? cu care cupa ue mesurati, cu aceea suntemu datori se ve remasuramu, pana candu nu ve voru evaporare estravagantele pretensiuni, cá o natiune mai meritata de patria si tronul decatu altii se vi se tereiéca la totu cuventulu, fara cá se ve spuna dreptatea in facia, fara care nu se póte spera cointielegere. Fiti mai drepti Domniloru, ca acum nu aveti a lucra numai cu iobagi, ci cu o natiune, care simte demnitatea si cuventinti'a s'a. Apoiu maghiaroni seu renegatii, cá v'au vendutu servitiulu lor, spre a ve ajuta, cari se mai supuneti é' pe romani in iobagia vecinica politica, credemu, ca se voru privi si tracta, cá leprosiu din scriptura si cá condemnatii druidiloru, cá se nu mai póta infecta neci strica natiunei. — R.

*) Acum se ne spuna diurnalele Clusiane, ca cine provóca reimperspectarea ticalóseloru si condamnabileloru intemplari dela 1848?! Asta tótna nu Dvóstra publicarati in „Korunk“ evenimentele din 1848 scalceiate si déca D. B. in Gazet'a le a rectificatu, dupa oblegamintei, cine strigá, cá Gazeta provóca ura intre natiunalitati?! Acum faceti cu candidatii de deputatii nostri asemenea revocari de intemplaminte din 1848, cari si noi si Dv. avemu obligatiune a le arunca in nóptea tacerei! Si totu Dv. apoi esiti é' cá lupul in fabul'a cu mnelulu, si aruncati cu tipa in Gazeta, ca ea ar acitia ura intre natiunalitati?! Tirani, mari tirani trebuie se fiti toti, cari neci defensiva, nu o poteti suferi?! — S'a ispravitu fratiloru! — Ne amu cercatu poterile si ne amu companitu odata, ce e alu meu si alu teu; si candu ve veti intinde ghiarele la ceea ce ne compete nóue cá natiune, vi le vomu taia cá la pisicele cele licaitórie. Taiati si Dvóstra ale nóstre, se 'ntielege ca totu pe calea legii si a publicitatii, candu amu aspira noi ce ve compete Dvóstre. Clara pacta, boni amici. Romanii sciu, ca acum e epoc'a a ne spune, cu spiritu de pace si cu flegma, adeveturile in facia, in diurnale si in diete, in poterea manifestulu imperatescu din 20 Sept. si acésta numai cu cugetu, cá aflanduse si de o parte si de alta si estravaganti, cei intiepti se reduca tóte la o amicitia durabila. — R.

batuti de tóte lipsele. Ori dicu si voru dice maghiarii ca barbatii romani conducutori din 1848 si ca in specie candidatii romaniloru din cottulu Albei inf. s'au portatu prea brutalu si prea tiranesce facia cu maghiarii. Au ucisu multime de totu sesulu tóta etatea si conditiunea, — adaugu maghiarii aratandu cu degetulu pre Aiudu si Zlatna ca barbatii romani au ruinatu cetati. — Dómné ce absurditate! Aici in adeveru se póte aplecá proverbialu: „di-mi mosia ca-su gusiata, cá se nu dicu ca esti beata.“ Se luamu datele istorice si statistice din 1848 in mana, se le cetimu si combinamu, se punemu apoi man'a pre anima, si se vedemu apoi ca in ce au intrecutu barbatii romani din 1848 pre celi maghiari de atunci?! Au barbatii maghiari n'au pusu in cencusia parti de tíera prin Chioariu si Selagiu dandu pradamortiei si foculu din tóta vietuirea omenésoa ce se afla acolo? n'au pusu sate in cencusia preste tóta campi'a si n'au venatu ómenii din ele cá si pre fierele selbatice?! In adeveru ca numai cu atat'a se vedu mai blandi maghiarii, cu catu ca nu au arsu si ruinatu cetati romanesci, din cause ca de aceste nu erau, si cu atat'a iau intrecutu pre romani, in catu densii erau mai culti si aveau midilóce de aperare mai multe si mai secure de catu se fia avutu lipsa de terorismulu si crudimea ce o au deprinsu prin venatori de ómeni si gaini (vadász osapat vulgo tyokász). Si ce se mai dicem de mandatele barbatiloru maghiari culti pusi in fruntea trebiloru pre atunci: a hol nadragos oláht talál löje főbe s. a. ce de vérbiroság-urile (tribunale de sange) avame, ce impleau aerulu de plansetu, pamentulu si apele (Muresulu) de romani morti? Au intrecutau romanii pre maghiari?! Poftimu dara diferentia intre portarea barbatiloru romani si unguri din 1848! Se tacemu cu totii si se taca maghiarii, pentru ca prin recriminari numai atata facu, ca vedu gozulu in ochiulu altuia nu inse bân'a in alu seu si apoi aceste tóte s'au escapiatu acum si de o parte si de alta, incatu se ne fia rusine a le si mai pomeni, decatu ve intrebamu: au barbatii maghiari, ce au facutu atatea in revolutiune nu ducu viatia publica! Atue se mesteca in afacerile patrii? Si nimeni dintre noi nui veni in minte ai considera de neapți de a fi deputati si in fruntea municipieloru. Óre unde e maturitatea potitica? Respunda fapt'a, nu verb'a.

Dara maghiarii retacu caus'a cea adeverata din carea nu voliescu pre candidatii romani din cottulu Albei inf., si acésta este totusi ca aveli candidatii sunt romani prea dechiarati si prea categorici, ceea ce nu conduce prea bine la tíent'a maghiarisarei. Se o spunemu inse si noi fara de a vinde pisc'a in sacu, fara a ascunde esenti'a lucrului, precum facu maghiarii, — ca noi cu maghiarisarea nece de catu nu ne poteme impretieni, si acésta: nu numai din instinctulu naturalu de conservare cá o natiune compacta si preste totu luandu mai mare cá maghiarii, dara si din aceia faptea impregiarare, ca-ci ne vine ore cumva gréti'a a trece prin mai multe misturi si metamorfosari, — ad. a ne face mai antaiu unguri si apoi dupa aceia mai scie Ddieu ce! — Ca-ci éta cum ne intipiuimu noi maghiarisarea: unu pesce de unu punctu (maghiarulu) voliesce se inghita pre altulu de 30 seau 31 de loti (pre romanu), poftimu ce procesu chemicu, ce urmari de aici? Au nu se va inecá pescele ce voliesce se inghita? Ba e! la totu casulu va stá ocupatu si impotente, in catu unu pesce mai mare i va tínsioru ai prinde si consuma pre ambii. Se ne esplicamu: maghiarii voliescu se ne maghiarisese, noi iuse ne opunemu, si acésta de acea ca-ci inainte de a ajunge a fi maghiarisati noi, in atare casu ambii cu maghiarii dimpreuna amu ajunge prad'a unu alu treile din popórale vecine mai mari, care la totu casulu nearu poté surupá mai insioru pre doi nemiciti intr'unulu, de catu pre dóua natiuni sincere una contra alt'a si intr'o forma ingrigiate pentru sustienerea s'a, si asia noi romanii amu fi condamnati a trece numai din unu procesu chemicu in altulu cá nesce pribegi. — Nu tovésca maghiarii planuri ascunse, nu nesúiesca dupa cutropirea vietiei natiunale a celoralte popóra, ci pasiésca odata cu sinceritate, si chiaru in interesulu natiunalitatiei sale sprigionéscane si natiunalitatea nóstra; — enuncia odata in Clusiu ori in Pest'a cumca; — enuncia odata in Clusiu ori in Pest'a juredictiune si parlamentu, pre totu loculu cu ceea maghiara, — ori déca acésta nu se póte, din cauza ca s'aru ingreuiá ducerea der-gato-

rielor si a afaceriloru parlamentari cu aplaunrea mai multoru limbi, — atunci maghiarii, cari in interesulu natiunei sale taraiescu si intindu cá de guleru dreptulu istoricu, ce a traitu pre dinainte de catastrofa dela Mohaciú, facu bine si in interesulu patriei si a Mohaciú natiunalitatiloru ei, reinvie dreptulu isoricu si alu limbei latine, carea spre daun'a patriei fú esulata din viati'a publica a provinciiloru ungarice inca nu de sute de ani, fara numai de catev decenia, si atunci nu vomu superá pre maghiarii cu romani atatu de categorici, le promitem ca nu neamu uitá intr'atata dupa natiunalisti catu dupa patrioti buni, si vomu merge d preuna pana unde vomu dori; — éra pana atunci li-o amu spusu si li-o mai spunemu, ca precum loru asia si nóua ne este mai pre susu natiunalitatea de catu patria. (Va urmá.)

Din comit. **Solnocului 'nt.**, — in duminéc'a floriiloru 1866.

Cu catu ne apropiamu mai tare de santele serbatori ale inviarei domnului, si de duminéca Tomei, cu atata ni e si dorulu mai mare de a fi incunoscintati candu si unde se voru aduna deputatii alesi pentru diet'a de incoronare, séu si cei remasi in minoritate inse desemnati de atari, spre a face destulu asteptare generala a tuturoru romaniloru de simtiri loiale si patriotice, cari facia cu corón'a si tíer'a in care de atatia reprezentatiune contra Maiestate, cá Principele si domnitorulu legiuitu, descoperirea simtiloru loiali, si a credintiei loru politice, cá a unoru reprezentanti de incedere a natiunei romane, si care — credintia — nu póte fi alt'a decatu cea seculara, si manifestata dela 15 Maiu 1848 prin tóte reprezentatiunile, si detaiata si in recentulu articulu alu „Concordiei“ de contra confiatele nostru Dr.

Totudeodata inse ne cuprinde óresicare ingrigire, si nu ni o putemu esplicá, cum si pentru ce au alergatu deputatul Vizognei, si deputatii dela Pestia asia iute — cá in ruptulu despre simtiurile loiali si natiunale ale dumnealoru nici decum, dara nu scimu interpretá motivele, din cari s'au grabitu asia tare a pasi preste graniti'a unei tíeri autonóme fara asi fi facutu mai antei pe cale formalu reservatiunea de dreptu, de a se putea re'intorna fara periclu in proprietatea cea vechia, si sigura? séu acésta voru face o in urma, si numai cá singulari in Pest'a? — inse nu le punemu alte intrebari in sperantia, ca ne or' da desluciri odihnítórie!

Cu privire la reservatiunea de dreptu, cá nu cumva inteliginti'a si alegatorii romani din comitatu acestu avute ceva se vina in participu, ca dóra aru fi avutu totu interesu particularu de au recursu la diet'a de incoronare pentru nimicirea alegerei unuia dintre deputatii alesi, si ca dóra prin acestu pasiu ar fi recunoscutu vreo competintia legala a dietei din Transilvani'a si prin urmare, ca ar fi prejudicatu autonomiei marelui principatu Transilvani'a Ve tramitemu De Redactoru unu **estrasu** din recursulu amintitu. Écoalu

„Marita dieta de incoronare!“

Singuru actulu maretu de incoronare, — a carcia realizare cu deosebire o dorescu si fii natiunei romane din marele principatu Transilvani'a cá tíera autonóma — ne intinde ocaziune de a ne adresá contra marit'a dieta conchiamata pe 10 Dec. 1865 la Pest'a; inse fara de a recunósce aceleia dreptulu si vreo basa legala de amestecu, si decisiune asupra lucrariiloru si casuriloru de alegere a deputatiloru din Transilvani'a pentru alte ocaziuni si din alte motive, decatu din presentulu actu de incoronare.

Dupa premisiunea acestora avemu de a insemná, cá si locitorii de natiunalitatea romana din cerculu de susu de alegere alu comitatulu Solnocu interióre, cá fii unei natiuni politice, ne-amu determinatu de a luá parte la alegerea de deputatii pe temeiulu rescriptulu regescu din 25 Dec. 1865, — si pe lunga reservatiunea de dreptu facuta de catra membrii romani a comitetulu comitatensu A su A alaturata*), care o dechiaramu in totu cuprinsulu ei de a nóstra; — inse noi amu fostu dela eserciere a acestui dreptu prin dispoziitiunile voluntarie, injuste si ilegale ale comitelui supremu, a comitetulu comi-

*) Publicata in Gazet'a Nr. 7.

tatensu cu majoritate absoluta maghiara, a comisiunei centrale, si a comisiunei alegatorice asemenea compusa cu majoritate absoluta maghiara impedeati, din cauzele si motivele urmatoare:

1. etc.

Altcum, decida majoritatea dietei din Pest'a si in caus'a acesta cum i va placé, sanctionese ilegalitatile si violentiile de virtuti patriotice? ca nu ne pasa. — Inse procedur'a comisiunei centrale, acelei oulegatoria de voturi si a unor singurateci a ei, precum se accentueasa moniulu protop. Dragomiru Gaz. Nr. 21 remané totusi in tienorea \$loru legei pe-austriace — care singura póte fi pentru arile din Transilvani'a — de facto valida si obligatoria — de abusu oficiosu, si va porta in fruntesi timbrulu penalitatii pentru totudeauna, — éra pasiulu acesta amu fostu astrinsi alu face numai din respectulu catra santieni'a legiloru, care voimu din puterile nóstre in fapta a le manutiené, incatu se cere dela noi, éra nu a le ignorá, séu chiaru a le calcá, precum le calca cu durere fara nici o sfiala chiaru aceia, cari vorbescu tota despre legalitate si drepturi, incatu cu suflarea loru cea plina de sofisme corumpu chiaru si aerulu, si dia care cauza deoa aru fi provocatu acuma renumitulu umoristu Saphir, cá se si motivese si din momentu a-sertiunea s'a de odinóra rostita „ca ceriulu inoa din inceputu nu au fostu albastru, si numai in urm'a minciuniloru celoru multe ale omeniloru insusi au vinetitu“ i ar fi destulu a citá declaratiunile preste egala indreptatire, si esemplele de fratietate ale majoritatii liberaliloru maghiari rosite cu gur'a mare in lumea larga, facia cu natiunea romana, si celelalte natiuni nemaghiare!

Er' noi romanii se invetiamu a ne abnega de orce capricia, si ambitiune personala si a ne subordina vointi'a séu parerea, vointiei si dorintieloru generali, ca-ce altfelu ne aflamu amenintati si lusti in bataia de jocu de catra antagonistii nostri politici, cari tienu orce midiu locu de santu, numai se póta reesi la planurile loru suprematiei, care'su mórtea vietii nóstre politice natiunale. Mai multi.

Comitatulu Dobocel, 26—27 Febr. 1866. (Capetu.)

Fratiloru romani din tagm'a preutiésca seu mirenésca! nu plutiti in dóue, cá se ve cunoscomu, si se scim cu cine avemu de a face, séu ve vomu face noi cunoscuti! Alaturati-ve in catrau ve trage interesulu vostru marsiavu, numai — ve rogamu — nu seduceti pre bietulu poporu romanu spre vinderea causei celei sante, a natiunei s'ale, cá se ve castige voue favoruri din partea acelor'a carii numai pana atunci ve netediescu, pana candu ve potu exploata spre gignirea drepturiloru natiunei vóstre, 'er' dupa aceea ve despretiuescu cá pre nescari unelte vile.

Acestea suntu medilócele prin acorara in-cordata indebuintiare au reesitu fratii maghiari cu deputatulu loru Oesvai Ferencz, care a capetatu 665 voturi, avendu Alesandru Bohatielu minoritatea de 428 voturi. De catra corpulu natiunei romane a ruptu uneltirii fratiloru maghiari camu 170 de votisanti romani; inse acesta nu'i mare casigu facia cu spesele facute pentru slanina si vinaru, care au ca póte neci ca le-ati platitu, si póte unii dintre companisti véti fi in stare a le suportá numai cu bani imprumutati si dela romani pana la tempuri mai favorabile. Dar' óre spiritulu propasitu alu civilizatiunei europene; ba insusi constitutionalismulu liberalu prin voi fratiloru cu voce stentonica prochiamatu — care debue se fia basatu pre libertatea convigerei intime, nu va condemná uneltirile vóstre sugrumatóre de libertatea convigerei votisantiloru romani? Fratiloru maghiari! amu auditu pre unii dintre voi dicundu; „csak azon örülök, hogy derekasan megvívunk“ acést'a numai atunci o-ati póte afirmá cu consciintia dirépta, candu ati fi lasatu se decurga alegerea dupa aoptirea consciintiei fiecaruia votisantu, precumu a respunsu unu romanu tieranu unuia dintre voi, care'i sioptea nu sciu, ce; „lasa-me, ca 'lu-amu 'eu scrisu in anim'a mea“ — 'er se nu fi folositu medilóce amegitorie, amenintatóre, ba si demoralisatóre si batujocóritóre de religiunea santa strabana a unuia poporu, care nutritu de acea religiune, si radimatu pre credintia in posturile lui v'a fostu voue madilóculu castigului panei de tóte-dilele, si alu comoditatiloru stralucite, ve rogu crutia-

ti-lu pre acestu sermanu poporu si nu 'lu dediositi la trépt'a animaleloru spre croirea viitorului vostru oelu fericitu si spre imormentarea lui totala. — Dealtumintrea se fiti convinsi, ca voturile date de catra romani candidatului vostru de deputati, statatori mai vertosu din proletarii nobili, judi comunali angagiatu in soldulu vostru si siervitorii vostrii domestici, cucieri, vacari, padurari — nu sunt voturile romaniloru, — nu sunt 'spresiunea animei convigerei romaniloru din acestu cercu alegatoriu, — nu sunt profesiunea politica natiunala a sufletului românescu din acestu tienutu; pentru aceea deputatulu vostru neci ca va póte dice: ca póta in anim'a s'a convigerea, increderea natiunei romane. — Voi a'ti retecitu fratiloru! pentru-oa se vede, ca a'ti adaptatu in generé in politica vóstra natiunala aksiom'a: „lucri bonus odor undecunque adveniat.“ —

Totusi fratiloru maghiari in mani'a tuturoru uneltireloru vóstre suprematisatóre de viéti'a politica-natiunala a romaniiului se sciti, ca romanulu are viitoriu politico natiunale, pentruca elu e unu factore activu in edificulu prosperitatiei patriei si alu monarchiei Austriace; romanulu are viitoriu, pentru-ca voiesce a traii cá natiune egala indreptatita cu sororile natiuni ale patriei care'i semnu ca cerculédia in corpulu 'ei natiunale poterea vitala a vietiei natiunale-politice. Natiunea romana are viitoriu, pentruca nu subminédia maiestosulu edificiu alu prosperitatiei patriei prin uneltiri suprematisatóre de sororile i natiuni: ci pre-catu se lupta pentru asecurarea viitorului seu natiunale politicu, prin estinderea constitutionalismului egala-indreptatoriu si preste pana acuma apasat'a-si sórte, pre atata vighiadia cu ochi de argus si pledédia cu voce stentonica ne'ntreupta pentru nescirbat'a autonomia si integritatea patriei s'ale. — Natiunea romana are viitoriu, pentruca vocea ei strigatória dupa egala indreptatire a patrunsu si inantea opiniunei Europei oivilisate, cu acareia spiretu propasitu pe cariera' civilizatiunei nu e mai multu compativeru: cá un'a natiune se suprematisedie drepturile celelalte si pre acea se o tiena sub curatel'a minorenismului, ma cei mai infioratoriu! se 'si radime tronulu marirei s'ale pe mormentulu in carele diacu — prin manele-i sacrilege astrucate — celea mai sante drepturi ale sororilo.u. — Natiunea romana are viitoriu! pentru-ca gemetulu dureriloru renascerei 'ei politico-natiunale a strabututu si voru strabate si mai tare la inaltulu tronulu alu Augustei case Absburgice si la anim'a Prébunului si induratu-lui seu Imperatu Franciscu Josifu I. dela acarnia amóre de dreptate senguru 'si astépta romanulu deslegarea causei s'ale natiunale, pana acumu ne'ndreptatite; — dela Acarua amóre de parinte dreptu catra poporale supuse schiptului seu gloriosu si blandu speredia alinarea si vindecarea raneloru animei natiunei s'ale celoru secularie. — Natiunea romana are viitoriu! pentruca ea si de acumu inante-'si-va aperá caus'a s'a cea santa, nu cu pusilanimulu separatismu, ci cu resolut'a solidaritate basata pre dreptatea causei s'ale; si se va lupta pentru egala indreptatire a natiunalitatiei, limbei si religiunei s'ale ori-si-unde pe surfati'a pamentului. — Totu-odata voiescu a face cunoscutu on. cetori si aceea: ca romanii au predatu ven. comisiuni in scrisu o declaratiune reservatória subscrisa de un'a multime de alegatori spre a se alatura langa protocolu; tienórea aceleasi a fostu oonsunatória cu profesiunea politica natiunala a universitatiei romaniloru manifestata din tóte anghiarile in organele representative de opiniunea natiunei romane, facia cu alegerea deputatiloru tramiendi la diet'a de incoronare din Pest'a, adeca: ca luamu parte la alegerea deputatiloru, pentru diet'a din Pest'a senguru din ascultarea si veneratiunea omagiala catra Maiestatea S'a Imperatulu, care e'a induratu a concede se tramita si Transilvani'a deputatii sei la diet'a de incoronare, si ca deputatii nostrii se fia de facia la solemnitatea incoronarei Maiestatiei S'ale; dar' neci de cumu cu aoe-l'a propusu amu luat parte la acést'a alegere, cá din acést'a fapta a nóstra se se deduca consecinti'a: ca noi amu recunóscé legalitatea articiiloru legiloru din 1848. sunatori despre unionea Transilvaniei cu Ungari'a. Acestu simburu alu declaratiunei romaniloru s'a infiratu in contestulu protocolului dusu despre actulu alegeri. Unu alegatoriu romanu.

De pe Malulu Tarnavei mici in 26 Martiu 1866.

Onorata Redactiune! Celu flamandu striga cá selu auda si alti, lipsa de bucate patruse si domnesce si intre poporulu de pe aci, din care cause in decursulu acestei luni mai bene de 200 aprópe la 300 familii suplicasera la incitulu oficialatu comitatense spre a dobendi pasuporte de a poté trece in Principatele romane pana la unu oasu mai favoritoriu; dar' precum se aude si pe acolo domnesce o lipsa ba in Moldov'a si moru; de aceea e tristu, si scie Ddiu ce va aduce tempulu cu sene. Pe la noi acum mai bene de 3 septsmani inóce neincetatu totu ploua, incatu comerциulu de calatorie e impedeatu cu totulu fiendu loculu desfundatu de atata ploia.

De altumintrea semenaturile de tótna sunt frumóse, si speramu, ca anulu acesta va fi bogatu de tóte celea, si nu vomu fi de peritu. F.

UNGARIA. Pest'a 6 Aprile. Indata dupa decursulu serbatoriloru inviarei dupa stilulu nou s'a inceputu si activitatea comisiuniloru dietei, si anumitu comisiunea de 52 aléasa pentru obietele comune ale imperiului tienú eri in 5 la 4 óre in sal'a academiei adunare plenara in care subcomisiunea de 5 propuse ordinea lucrurilor ce a aflatu cu cale a compune si care stete din 7 puncte. Cele mai de capetenia puncte sunt:

1) comisiunea plenaria se defiga, déca ea se va tiené numai de asiadierea principiloru, ori se va lasá si in detaierea obiectelor comune;

2) deórece comisiunea de 5 deohiara, ca nu se potu primi de obiecte comune tóte cele demarcate in diplom'a de Octobre, asia ea provóca comisiunea plenaria, cá se desemnese ea obiectele ce aru fi a se supune unei pertractari comune;

3) comisiunea se defiga si modalitatea sub care ar avé se urmese pertractarea constitutiunala a causelor comune si in ce modu se póte concepe, cá potestatea legislativa si esecutiva se iè influintia la acelea. Cu acést'a se fini siedinti'a; si discussiunea asupra intrebariloru acestora s'a amanatu pana se va poté intregi comisiunea pria alegerea celoru 15 ardeleni din plenulu casei deputatiloru. Celelalte comisiuni inca — tienura siedintie, inse numai incepatórie; si numai dupa ce se va readuna diet'a in 11 voru pasi si ele mai cu energia, déca nu se va amana dieta.

In interstitiulu pauzei acesteia diurnalistic'a s'a ocupatu mai cu deosebire cu caus'a cea flagranta a eventualitatii resbelului cu Prusi'a si de eventualele urmari din incendiulu unui resbelu. Potemu dice ca opiniunea generala se manifesta cam aplecata pentru aplanarea diferintieloru intre Austri'a si Prusi'a fara resbelu; fiinduca indata-ce ar urma dechiararea de resbelu, ea ar casioná si inchiderea séu amanarea dietei Ungariei, precandu unii credu, ca tocma aducunduse Austri'a in strimtorare de resbelu s'ar aflá silita a face mai multe concesioni Ungariei cá pretiu de ajutoriu apromisu din partea dietei, cum apromitea „Hon“ 150 mii soldati, déca li s'ar da restituirea in intregu din 1848; se 'ntielege, ca la resbelu ar da antaetatea la celelalte natiuni, si ei s'ar multiami cu supremati'a politica, si cu inregistrarea invinceriloru in cartea faptelor celoru eroice ale natiunei maghiare. —

Gratificare. In 3 Aprile se tienú la Deák o conferintia privata, in oare intre altele se preintiesera deputatii cá la postulu de vice presiedinte alu casei deputatiloru dietei din Pest'a, cá gratificare se aléga pre sasulu d. Bömches dela Brasiovu (nu Hosszu?), fiinduca aretá a-tata devotiuone si aplecare in favórea mergerei la Pest'a spre a ingenunchiá la grati'a fusionistiloru. Diurnalele germane din Ardélu ieau in bataia de jocu acestu semnu de gratificare, dicundu, ca ea ar trebui se-i rosiésca obrasulu lui Bömches, cá o injuria de cele mai mari ce se póte face cuiva, si demintiescu scirea esita prin diurnalele din Pest'a, cumca deputatii loru din Sibiu Zimmermann si Rannicher ar fi intratu in dieta, fiinduca afara de Bömches neci unu sasu nu a mersu la Pest'a. Asemenea vorbesce „Concordia“, cumca afara de Hosszu neci unu romanu nu se afla in Pest'a dintre alesii deputati. Macaru de ar remané adevéru si despre romanii acésta pana la inchiderea dietei, oa celu pucinu n'ar ajutá a pune in pitióre fu-

